

Звіт про управління ПРАТ «ЗАЗ» за 2021 рік (консолідований)

1. Організаційна структура та опис діяльності підприємства

Організаційна структура Приватного акціонерного товариства «ЗАПОРІЗЬКИЙ АВТОМОБІЛЕБУДІВНИЙ ЗАВОД» (далі: ПРАТ «ЗАЗ») складається з органів управління, служб технічного та матеріального забезпечення, виробничих підрозділів, фінансово-економічних підрозділів та адміністративних служб, які підпорядковані Голові Правління.

За характером робіт, що виконуються, підрозділи є:

- основні (виробництво), які мають забезпечувати випуск основної продукції підприємства;
- допоміжні, які обслуговують основне виробництво.

Консолідована структурна схема ПРАТ «ЗАЗ» включає в себе:

- ✓ Головний завод (м. Запоріжжя, пр.Соборний, 8 - розташовані основні виробничі потужності);
    - орган управління - Правління ПРАТ «ЗАЗ»,
    - 1 центр,
    - 2 служби,
    - 4 управління,
    - 1 комплекс,
    - 20 відділів,
    - 4 виробництва,
    - 4 самостійних підрозділи (1 цех, 1 бюро та 2 групи);
  - ✓ Виробничий підрозділ "Мелітопольський моторний завод" (Запорізька обл., м.Мелітополь, Каховське шосе, 17);
  - ✓ Відокремлений ГРП «Чорноморський завод автомобільних агрегатів» (Одеська обл., м.Чорноморськ, вул. Промислова,1);
  - ✓ Відокремлений ГРП «Автотранспорт» (м.Запоріжжя, вул.Чубанова, 3-Б).
- Відокремлені підрозділи не є юридичними особами, мають самостійний баланс, входять до складу консолідованої фінансової та податкової звітності.
- ✓ Товариство з обмеженою відповідальністю «Таврія М»;
  - ✓ Товариство з обмеженою відповідальністю «ЗАІНДАСТРІЗ».

Основні види діяльності ПРАТ «ЗАЗ»:

КВЕД	Види діяльності
29.10	Виробництво автотранспортних засобів (основний)
61.10	Діяльність у сфері проводового електрозв'язку
68.20	Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна
33.12	Ремонт і технічне обслуговування машин і устаткування промислового призначення
37.00	Каналізація, відведення й очищення стічних вод
28.30	Виробництво машин і устаткування для сільського і лісного господарства
01.11	Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур
18.12	Друкування іншої продукції
45.20	Технічне обслуговування та ремонт автотранспортних засобів
45.31	Оптова торгівля деталями та приладдям для автотранспортних засобів
85.32	Професійно-технічна освіта
85.53	Діяльність шкіл підготовки водіїв транспортних засобів
85.59	Інші види освіти, н.в.і.у
86.21	Загальна медична практика
49.41	Вантажний автомобільний транспорт

За 2021 рік модельний ряд виробництва складався з автобусів (малий приміський автобус II класу і середній міський низькопідлоговий автобус I класу).

З метою покращення господарської діяльності на підприємстві проводиться системна робота щодо розширення напрямків та збільшення обсягів виробництва та реалізації іншої продукції/послуг та отримання додаткового доходу від іншої діяльності, такої як: вироби з пластмас та металів; промислове фарбування і гальваніка; поліграфічні вироби; послуги з сертифікації та випробувань транспортної техніки; енергопослуги, автотранспортні перевезення; послуги брокерські, рекламні, зв'язку та інше.

2. Результати діяльності

Сума чистого доходу від реалізації продукції (товарів, послуг) за 2021 рік склала 1 407 929 тис.грн, що в порівнянні з 2020 роком в 5,8 раза вище, при цьому сума отриманого валового прибутку за 2021 рік вище в 3,9 рази. Це пояснюється трансформацією складових валового прибутку, яка виникла в результаті розширення модельного ряду виробництва за рахунок легкових автомобілів.

За результатами діяльності за 2021 рік отримано чистого прибутку в розмірі 46 400 тис.грн.

У 2021 році ПРАТ «ЗАЗ» виготовлено 3 995 транспортних засобів (легкових автомобілів та автобусів), у тому числі:

- 3 866 легкових автомобілів
- 101 автобус А 08
- 28 автобусів А 10.

Обсяг виробництва промислової продукції ПРАТ «ЗАЗ» за 2021р. складає 1 431,087млн.грн., у тому числі:

- виробництво автобусів 207,66 млн.грн.;
- виробництво автомобілів 1 108,98 млн.грн.;
- виробництво запасних частин та іншої товарної продукції/послуг 114,44 млн.грн.

3. Ліквідність та зобов'язання

Основні фінансові зобов'язання Товариства включають торговельну та іншу кредиторську заборгованість, а також інші довгострокові зобов'язання. Товариство має різні фінансові активи, такі як інвестиції, торговельна та інша дебіторська заборгованість, грошові кошти та їх еквіваленти. Станом на 31 грудня 2021 року фінансові інструменти Товариства були представлені наступним чином:

Коефіцієнти ліквідності наведені в таблиці:

Показники	Формула розрахунку показника фінансового стану	Орієнтовне позитивне значення показника	Станом на 31.12.2020
Коефіцієнт абсолютної ліквідності Показує яку частку поточних боргів підприємство може погасити зараз наявними коштами	$\frac{\text{ф.1 (ряд.1160 + ряд.1165)}}{\text{ф. 1 ряд. 1695}}$	> 0 збільшення 0,25 - 0,5	0,21
Коефіцієнт загальної ліквідності (покриття) Показує яку частку поточних боргів підприємство може сплатити, якщо для цього використовує всі оборотні активи	$\frac{\text{ф. 1 ряд. 1195}}{\text{ф. 1 ряд. 1695}}$	> 1 1,0 - 2,0	2,8

Коефіцієнт фінансової стійкості (або платоспроможності, або автономії) Показує, в якій мірі підприємство не залежить від своїх кредиторів	ф. 1 ряд. 1495 ф. 1 ряд. 1900	> 0,5	0,74
--	----------------------------------	-------	------

Всі розраховані коефіцієнти вище нормативних, що свідчить про незалежність Товариства від позикових коштів.

4. Екологічні аспекти

Робота з охорони навколишнього середовища за 2021 рік була зорієнтована на забезпечення виконання на ПРАТ «ЗАЗ» вимог законодавства України (Законів України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про охорону атмосферного повітря», «Про відходи», «Водного кодексу України», інших нормативних актів), вдосконалення системи управління охороною навколишнього середовища на підприємстві. Підприємство має необхідні документи, які регулюють його діяльність у галузі охорони навколишнього природного середовища:

- Дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами № 2310136700-4 від 18.01.2018р. строком дії 7 років,
- Дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами № 2310136700-4а від 29.10.2020р. на виробництво автобусів строком дії 7 років,
- Дозвіл на спеціальне водокористування № 122/ЗП/49д-20 від 26.06.2020р. строком дії 3 роки.

За 2021 рік штрафні санкції до підприємства за порушення вимог природоохоронного законодавства відсутні, призупинки виробничих потужностей, які б спричинили втрати виробництва, також відсутні.

Згідно умов дозвільних документів здійснювався постійний моніторинг за навколишнім природним середовищем. За 2021 рік виконано:

- 66 замірів стічних вод,
- 103 заміри атмосферного повітря,
- 6 вимірювань рівня звукового тиску,
- 9 замірів ґрунту.

Перевищень дозволених нормативів за викиди в атмосферу, скиди в водоймища і розміщення відходів, не виявлено.

За 2021 рік було підготовлено 2 накази з питань удосконалення системи управління охороною навколишнього середовища на підприємстві.

5. Соціальні аспекти та кадрова політика

Основним завданням кадрової політики ПРАТ «ЗАЗ» в 2021 році було забезпечення оптимального співвідношення чисельності працівників підприємства обсягам виконуваних робіт.

Стратегія кадрової політики 2021 року була спрямована на задоволення потреби виробництва в персоналі з необхідним освітнім рівнем і кваліфікацією з метою збереження кадрового складу і залучення працівників із зовнішнього ринку праці.

Облікова чисельність ПРАТ «ЗАЗ» станом на 31.12.2021 року склала 751 чоловік (у тому числі 6 - знаходяться у відпустці по догляду за дитиною, 3 - мобілізовані). В загальній структурі чисельності підприємства частка чоловіків становить 64,3%, жінок 35,7%.

В умовах загального скорочення трудових ресурсів підприємством проводилась певна робота по залученню кадрів відповідного кваліфікаційного рівня.

За 2021 рік було прийнято 239 чоловік. Набір здійснювався, в основному, на робочі посади за такими професіями: слюсар механоскладальних робіт, електрогазозварник, електрозварник на автоматичних та напіваавтоматичних машинах, токар, фрезерувальник, електромеханік, вантажник та ін.

На підприємстві чоловікам і жінкам гарантуються рівні права при працевлаштуванні, навчанні, призначенні на керівні посади.

Чисельність жінок, що займають керівні посади вищої та середньої ланки, становить близько 22,0% від чисельності керівників даних рангів.

При прийомі на роботу жінок і молоді на робочі місця зі шкідливими і важкими умовами праці дотримуються вимоги трудового законодавства і Закону України «Про охорону праці».

Щодо реалізації завдань кадрової політики в 2021 році, то відбулася зміна стосовно складу працівників підприємства за кваліфікаційним і освітнім рівнем (Таблиці 1 і 2).

Таблиця 1

Розподіл працівників за освітнім рівнем на ПРАТ «ЗАЗ» (в %)

Період	Загальна чисельність працівників (чол.)	Освіта (в % до загальної чисельності)			
		середня	середня технічна	середня спеціальна	вища
2021	751	22,6%	18,2%	12,3%	46,9%

Таблиця 2

Розподіл робочих за кваліфікаційним рівнем на ПРАТ «ЗАЗ» (в %)

Період	Загальна чисельність робітників (чол.)	Кваліфікація (в % до чисельності робітників)			
		учні	2-4 розряд	5-6 розряд	7-8 розряд
2021	441	4,7%	20,6%	54,6%	1,1%

На ПРАТ «ЗАЗ» проведена атестація робочих місць за умовами праці для визначення прав працівників на пільгове пенсійне забезпечення та інші пільги і компенсації.

За результатами атестації 32 особи в 2021 році мають право на пільгове пенсійне забезпечення. За роботу зі шкідливими і важкими умовами праці встановлено додаткові відпустки 87 працівникам, призначені доплати за умови праці 136 особам. За роботу в шкідливих умовах праці 105 працівникам встановлена видача безкоштовного молока.

Реалізація завдань кадрової політики ПРАТ «ЗАЗ» в 2021 році дозволила:

- зберегти кваліфікованих і досвідчених працівників;
- забезпечити повну зайнятість працівників підприємства;
- підвищити кваліфікаційний і освітній рівень.

Робота з охорони праці у 2021 році була зорієнтована на забезпечення виконання на ПРАТ «ЗАЗ» вимог законодавства України (Закону України «Про охорону праці», Кодексу Законів про працю України, інших нормативних актів), підвищення безпеки праці, зниження виробничого травматизму та професійних захворювань.

Згідно ст. 21 Закону України «Про охорону праці» підприємство має необхідні документи, які регулюють його діяльність у галузі охорони праці та промислової безпеки (Дозвіл на початок роботи на виробництво автомобільного транспорту різноманітних класів та модифікацій, корпусів для автомобілів, обладнання для автомобілів № 066.03.23-34.10.1 від 18.02.2003р. з постійним строком дії, Дозвіл на проектування установочних креслень підйомно-транспортного устаткування; систем електропостачання і електроустаткування, будівель та споруджень № 721.01.23-74.20.1 від 06.11.200 р. з постійним строком дії, Дозволи та декларації на виконання робіт підвищеної небезпеки – 12 найменувань, Дозволи та декларації на експлуатацію машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки – 17 найменувань. За 2021 рік отримані 4 дозвільно-декларативні документи (2 – на устаткування підвищеної небезпеки).

Коефіцієнт частоти виробничого травматизму дорівнює 1,29, у порівнянні з 2020 роком цей показник не змінився. Базовий нормативний показник виробничого травматизму, який дорівнює 9, не перевищено. Професійні захворювання на підприємстві відсутні.

За 2021 рік штрафні санкції до підприємства за порушення вимог законодавства з охорони праці та промислової безпеки відсутні, призупинки виробничих потужностей, які б спричинили втрати виробництва, також відсутні.

У відповідності до ст.15 Закону України «Про охорону праці» на підприємстві створена служба з охорони праці, яка керується відповідним НПАОП 0.00-4.21-04 «Типовим положенням про службу охорони праці». На виконання до п. 3.2 НПАОП 0.00-4.21-04 «Типового положення

про службу охорони праці» за рік було підготовлено 11 наказів і розпоряджень з питань удосконалення системи управління охороною праці на підприємстві. Проводиться постійна робота з контролю за дотриманням вимог безпеки. Керівникам й спеціалістам підрозділів працівниками служби охорони праці видано 10 приписів з виявлених порушень вимог Правил та Інструкцій. Призупинялась робота 28 одиниць вантажно-підіймальних механізмів, де порушення загрожували безпеці працюючих.

У відповідності до ст.18 Закону України «Про охорону праці», згідно з п.3.2 НПАОП 0.00-4.12-05 «Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці», наказами по ПРАТ «ЗАЗ» № 78 від 26.09.2019р., № 18 від 15.02.2019р. проведено:

- внутрішнє навчання й перевірку знань із загального курсу з питань охорони праці 84 посадовим особам підприємства,
- внутрішнє спеціальне навчання й перевірку знань з питань охорони праці 615 робітникам підприємства.

Згідно та на виконання ст.18 Закону України «Про охорону праці» та п.3.1 НПАОП 0.00-4.12-05 «Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці» :

- при влаштуванні на підприємство з працівником проводиться вступний інструктаж з питань охорони праці.
- у всіх підрозділах підприємства проводяться відповідні інструктажі з питань охорони праці.

У відповідності до ст.17 Закону України «Про охорону праці», п.п.1.3, 2.5 «Порядку проведення медичних оглядів працівників певних категорій» на протязі року здійснено первинний медичний огляд 168 особам. Згідно п.п.1.4, 4.1 «Положення про медичний огляд кандидатів у водії і водіїв транспортних засобів» на підприємстві проведено 7526 передрейсових медичних оглядів водіїв транспортних засобів.

У відповідності до ст.ст.7 та 8 Закону України «Про охорону праці» працівники, які зайняті в небезпечних та шкідливих умовах, були забезпечені спеціальним одягом, спеціальним взуттям, іншими засобами індивідуального захисту, мийними та знешкоджувальними засобами, а також лікувально-профілактичним харчуванням та молоком.

З питань технічного нагляду та діагностики обладнання підвищеної небезпеки проведено, передбачені нормативно-правовими актами з охорони праці, технічний огляд та експертне обстеження машин, механізмів устаткування підвищеної небезпеки, що забезпечило безпечне його використання: вантажопідіймальних кранів та машин 62 одиниці.

На підприємстві забезпечується проходження первинного проф.огляду працівників при прийомі на роботу та періодичного проф. огляду для робітників з умовами праці підвищеної небезпеки. Крім того, на території заводу працює пункт охорони здоров'я для надання первинної та лікувальної медичної допомоги працівникам.

6. Ризики

- ризик зміни ринкових цін на придбані матеріали та вироблену продукцію внаслідок зміни економічної кон'юнктури, інших ринкових умов;
- ризик обмеженості необхідних трудових ресурсів внаслідок відтоку висококваліфікованих спеціалістів за кордон України.

7. Дослідження та інновації

Політика ПРАТ «ЗАЗ» з досліджень і розробок за 2021 рік була спрямована на вдосконалення і модернізацію вироблених моделей автобусів.

Основним завданням дослідно-конструкторських робіт, що проводились у 2021 році, було забезпечення для всієї продукції ПРАТ «ЗАЗ», виконання обов'язкових вимог законодавства, що діють на ринку України, та освоєння нових моделей автобусів.

За 2021 рік ПРАТ «ЗАЗ» провів розробку нової моделі автобуса А09 та вдосконалення і модернізацію вироблених моделей автобусів:

- автобус ЗАЗ А09 (II клас, Євро-5) на базі шасі MERCEDES-BENZ отриман сертифікат та виготовлені склопластикові деталі (майстер-моделі). Закінчені роботи по виготовленню матриць. Витрати склали 2589,42 тис. грн.
- міський автобус ЗАЗ А08 (I клас, Євро-5) с заднім мостом RABA – виготовлені стапеля для зварювання. Витрати склали 1453,25 тис. грн.
- організація SKD складання автомобілів KIA RIO на ПРАТ "ЗАЗ" – закуплено: інструмент, сканер для програмування бортових систем автомобілів, планшет з Windows та камерою, що дозволяє зберігати фото дефектів постачання м/к на сервер безпосередньо на місці через мобільну мережу. Проводились роботи по відновленню мостового крана для розвантаження контейнерів. Витрати склали 319,41 тис. грн.
- організаційно - технічні заходи щодо забезпечення обсягів виробництва автобусів у 2021 році - закуплено інструмент, видатковий матеріал. Завершено: монтаж освітлення, установка гальмівного стенду, збудована оглядова яма на лінії автобуса А08 згідно планування. Проведено роботи по організації заправки паливом, по виготовленню та доопрацюванню зварювальних пристосувань для зварювання а також інструменту на трубогіб для згинання поручнів. Витрати склали 482,91 тис.грн.
- модернізація головного кондуктора автобуса А10. Витрати склали 48,62 тис.грн.
- автобус А10 - виготовлені матриці для відновлення оснащення для склопластикових деталей автобуса. Витрати склали 746,42 тис.грн.
- Організаційно-технічні заходи щодо зменшення додаткових витрат при виробництві автобусів А08А у 2021 році – виконано підключення безтіньової камери на робочому місці прийняття кузова з ділянки фарбування на складання. Витрати склали 88,23 тис.грн.
- камера перевірки на герметичність під роботу з автобусами - виконано модернізацію камери перевірки на герметичність під роботу з автобусами. Витрати склали 357,14 тис.грн.

8. Фінансові інвестиції

Станом на 31.12.2021р. ПРАТ “ЗАЗ” володіє корпоративними правами (акціями та частками статутного фонду) в Товариствах:

№ з/п	Повне найменування	Скорочене найменування	Ідент.код	Місцезнаходження	Частка, якою володіє ПРАТ «ЗАЗ», %
1	Товариство з обмеженою відповідальністю «ТАВРІЯ-М»	ТОВ "ТАВРІЯ-М"	05828293	69063, м.Запоріжжя, пр.Соборний, 8	75
2	Акціонерне товариство "Корпорація АВТОКАПІТАЛ"	АТ "Корпорація АВТОКАПІТАЛ"	ОДРН1027739192326 ИНН 7704076827 КПП 772801001 ОКПО 05832679	117485, м. Москва, вул. Академіка Волгіна, будинок 6А, будова 5	8,6199
3	Товариство з обмеженою відповідальністю "ЗАЗ ІНДАСТРІЗ"	ТОВ "ЗАЗ ІНДАСТРІЗ"	40209877	69600, м.Запоріжжя, пр.Соборний, 8	100

9. Перспективи розвитку

Стратегія технічного розвитку ПРАТ «ЗАЗ» на 2022 рік передбачає наступні напрямки:

- автобус А18 довжиною 12м (І клас.);
- начало робіт по електробусам ЗАЗ;
- подовжена версія автобуса А08 шкільний довжиною 8,56м.

10. Корпоративне управління

Органами управління ПРАТ «ЗАЗ» (далі Товариство) є:

- Загальні Збори;
- Наглядова Рада;
- Правління.

Повноваження органів управління передбачені Статутом підприємства.

Склад Наглядової Ради Товариства (починаючи з 06.03.2020 р):

Голова Наглядової Ради - Васадзе Вахтанг Тарієлович

Секретар Наглядової Ради - Бей Наталія Олександрівна

Член Наглядової Ради - Лазарєв Антон Олександрович

Робота Наглядової Ради визнана задовільною, без зауважень та додаткових заходів.

В складі Наглядової Ради комітети не створювались.

Посади корпоративного секретаря в Товаристві не створено

Члени Наглядової Ради не отримують винагороди.

Склад Правління Товариства станом на 31.12.2021р:

Голова Правління - Євдокименко Микола Михайлович,

Член Правління - Заступник Голови Правління з фінансів та планування
Сосніна Ольга Василівна,

Члени Правління:

Заступник Голови Правління з виробництва - Кривонос Василій Іванович,

Заступник Голови Правління з забезпечення та реалізації - Євдокименко Євгеній
Миколайович,

Заступник Голови Правління з охорони - Василенко Вадим Вікторович.

У 2021 році Товариством було проведено чергові Загальні Збори (21.04.2021р.). Реєстрацію акціонерів здійснювала реєстраційна комісія. Голосування проводилось бюлетенями. Загальні Збори у формі заочного голосування не проводились.

На чергових Загальних Зборах у 2021 році за підсумками діяльності за 2020 рік прийнято рішення:

- чистий прибуток за підсумками діяльності Товариства у 2020 році у сумі 399 888 051,93 грн залишити не розподіленим;
- дивіденди не нараховувати та не виплачувати.

В Товаристві існують наступні документи:

- Положення про Загальні Збори,
- Положення про Наглядову Раду,
- Положення про Правління.

Комітети у складі Товариства не створювались.

Товариство не має Кодексу корпоративного управління.

У Товаристві відсутні власники цінних паперів з особливими правами контролю.

Товариство протягом звітного періоду не здійснювало операцій з власними акціями.

Кінцевим бенефіціарним власником Товариства є Васадзе Тарієл Шакрович.

Мета корпоративного управління ПРАТ «ЗАЗ» у 2021 році - утримання та зміцнення ефективної команди, націленої на досягнення результату в умовах постійних змін.

Основні напрямки роботи:

- подальше удосконалення корпоративного управління,
- внесення відповідних змін у документи Товариства щодо корпоративного управління у випадку зміни норм діючого законодавства України.

Голова Правління ПАТ «Заб»

Заступник Голови Правління
з фінансів та планування

М.М. Свдокименко

О.В.Сосніна